

11 sep 2013 -13:03

Tiende verjaardag van het Cartagena Protocol

Op 11 september 2013 viert het Cartagena Protocol de tiende verjaardag van zijn internationale inwerkingtreding. Het Cartagena Protocol inzake bioveiligheid heeft als hoofddoel om de biodiversiteit en de menselijke gezondheid te beschermen tegen de mogelijke risico's die worden teweeggebracht door de genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) tijdens grensoverschrijdende transporten.

Het Protocol telt momenteel 166 Partijen, waaronder België en alle landen van de Europese Unie. Argentinië, Australië, Canada en de VS zijn echter de belangrijkste uitvoerders van GGO's en zijn geen lid. Toch moeten deze landen zich houden aan de wetgeving van de landen die hun GGO's invoeren en die Partijen zijn bij het Protocol.

Het administratieve basiselement van het Protocol is de procedure van geïnformeerde voorafgaande toestemming. Deze procedure garandeert dat de landen, voor de eerste invoer van een GGO op hun grondgebied, de informatie krijgen die ze nodig hebben om een geïnformeerde beslissing te kunnen nemen. Deze beslissingen moeten gebaseerd zijn op een wetenschappelijke evaluatie van de risico's voor de biologische diversiteit en de menselijke gezondheid.

Een centrum voor informatie-uitwisseling inzake bioveiligheid vergemakkelijkt de uitvoering van het Protocol. De Partijen bij het Protocol moeten er melden welke wetgevingen het Protocol omzetten, welke beslissingen er nationaal worden genomen over toelatingen van GGO's en de risicobeoordelingsrapporten. Een mechanisme voor de opbouw van capaciteit helpt tevens de minder bemiddelde landen om de verplichtingen die hen door het Protocol zijn opgelegd na te komen. De voorbije 10 jaar hebben zes vergaderingen der Partijen ertoe geleid dat er meerdere bepalingen uit de tekst van het Protocol konden worden geconcretiseerd.

Een overzicht:

- er werd bepaald wat er in de documenten moet staan die de GGO's bij hun grensoverschrijdende verplaatsingen begeleiden;
- er werd een actieplan voor de opbouw van capaciteit aangenomen;
- een internationale werkgroep van wetenschappelijke en technische experts heeft richtlijnen uitgewerkt voor de beoordeling en het beheer van de risico's van GGO's in het algemeen, en van GGO-categorieën in het bijzonder;
- een comité voor de naleving van de verplichtingen werd opgezet om klachten inzake niet-naleving van de verplichtingen te ontvangen en te behandelen;
- er werd een bijkomend protocol opgesteld met een reglementerend systeem inzake aansprakelijkheid en schadeloosstelling in geval de GGO's tijdens hun grensoverschrijdende verplaatsingen milieuschade aanrichten;
- er werd voor de tien komende jaren een Strategisch Plan aangenomen om de toepassing van de verplichtingen van het Protocol te organiseren en te verbeteren.

Het Protocol en de vergaderingen der Partijen zijn niet in marmer gebeiteld. Deze instrumenten voorzien in de regelmatige herziening van de genomen beslissingen op basis van de verworven kennis en ervaring. Daarnaast werden er diverse aanbevelingen geformuleerd om de Partijen ertoe aan te zetten manieren te zoeken om het publiek te informeren en te laten participeren rond doelstellingen van het Protocol en beslissingen die nationaal worden genomen in verband met GGO's. De sociaaleconomische gevolgen van GGO's en de vraag of ze eventueel in aanmerking komen voor invoer- en gebruiksbeslissingen, maken ook het voorwerp uit van discussies.

Ons land participeert actief in deze processen, onder coördinatie van het DG Leefmilieu van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (nationaal aanspreekpunt voor het Protocol) en van de Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie (SBB) van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) (nationaal aanspreekpunt voor het Centrum voor informatie-uitwisseling). Een aantal verworvenheden werden bereikt onder het Belgisch Voorzitterschap van de Europese Unie in 2010. Als lid van de EU werkt ons land nauw samen met andere Lidstaten en met de Commissie, om te zorgen voor een geharmoniseerde uitvoering van het Protocol.

Op 11 en 12 september organiseert België in Brussel de derde vergadering van aanspreekpunten en van nationaal bevoegde overheden van de EU-Partijen bij het Cartagena Protocol. Deze tweejaarlijkse vergadering biedt de Lidstaten en de Commissie de gelegenheid om hun ervaringen bij de uitvoering van het Protocol met elkaar te delen. Zij vormt een aanvulling bij de officiële EU-coördinatievergaderingen die worden georganiseerd door de landen die de EU voorzitten. Aangezien zij samenvalt met de tiende verjaardag van de inwerkingtreding van het Protocol, vormt deze vergadering voor ons land een gelegenheid om nog eens zijn steun aan de principes van het Cartagena Protocol te betuigen en de klemtoon te leggen op de inspanningen die het levert voor de rationele en doeltreffende uitvoering daarvan.

Contactpersoon:

Katia Pauwels (dienst SBB, WIV-ISP), katia.pauwels@wiv-isp.be. GSM: 0474 70 07 67

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en
Leefmilieu
Eurostation II
Victor Hortaplein 40 bus 10
1060 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.health.belgium.be>

Wendy Lee
Woordvoester (NL)
+32 524 91 69
+32 477 98 01 02
wendy.lee@health.fgov.be

Vinciane Charlier
Woordvoester (FR)
+32 475 93 92 71
+32 2 524 99 21
vinciane.charlier@health.fgov.be